

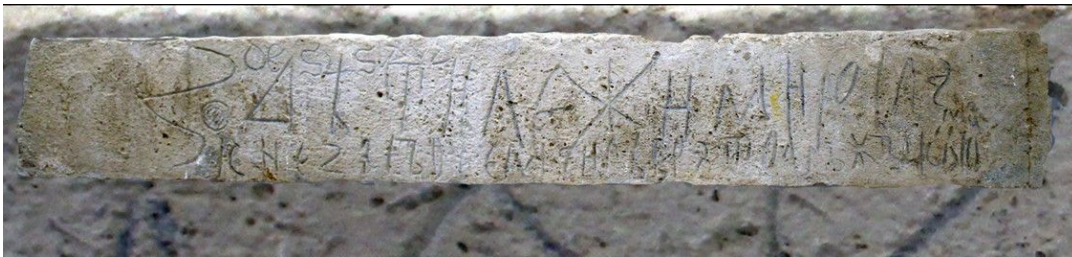
O OMIŠKIM GUSARIMA

© 26/09/2023 by admin

U studenom prošle godine na stranicama Gorgonije objavili smo kratku priču o omiškoj luci kroz povijest. Dapače, nismo se držali samo one „službene“ povijesti već smo otišli i u onu malo „manje službenu“ koja živi negdje na granici s legendama i mitovima. Priču o Omišu odvucli smo čak do Homera, Odiseja i divljih Lestrigonaca. Naravno, taj dio je napisan s ciljem hvatanja pozornosti čitatelja ali i radi činjenice da se ta priča već našla u tzv. znanstveno-popularnoj literaturi. Međutim, nismo zaboravili ni prapovijesni i antički Omiš (Oneum), ni onaj srednjovjekovni pod vlašću knezova Kačića i Nelipića, kao ni onaj pod vlašću Venecije i tako sve do naših dana. A sve to s ciljem da po tko zna koji put ukažemo na bogatstvo i razmolikost omiške, i općenito hrvatske, povijesne baštine. Iz toga bogatstva naslijeđa izlaze isto tako bogate i brojne mogućnosti njegove prezentacije. Nažalost, u Omišu danas baš i nije tako. Tamo se iz prošlosti ne uči. Točnije, to ne rade oni koji su na to prvi pozvani.

Naime, veliki dio omiške povijesti obilježen je povezanošću toga grada s morem i kanjonom Cetine, a sveden je na – gusare. Gradska turistička zajednica tu gusarsku povijest naziva „ponosnom“, a gotovo svako ljeto pred gradskom lukom se uprizoruje pomorska bitka s Mlečanima. Moramo citirati jednu od objava – „Ovaj jedinstveni događaj, koji predstavlja rekonstrukciju stvarne povijesne bitke između omiških gusara i Mlečana koja se odigrala u 13. stoljeću, temeljeći se na povijesnim činjenicama doprinosi stvaranju prepoznatljivog brenda Omiša kao gusarskog grada te razvoju kulturnog turizma omiškog i šireg područja.“ Ove godine otvorilo se i tzv. Gusarsko ljeto, a gusarska pošast proširila se i na Pučišća na Braču. Izgleda kao da i tamo nema povijesti i kulturne baštine!?! A nije baš tako.

A spomenuti „jedinstveni događaj“ nije ništa drugo nego jedan najobičniji, blago govoreći, ljetni maskembal koji s povijesti i baštinom nema gotovo ništa. A šteta, jer košta. Volio bi da mi netko objasni kakve veze kapetan Jack Sparrow (popularni lik iz diznjevске multimilijunske franšize, kojega jako dobro utjelovljuje Johnny Depp) ima s Omišem i njegovim gusarima. Naime, veliki broj tih omiških ljetnih gusara se prilikom „maškaravanja“ najviše oslanja na tog prilično zanimljivog i osebujnog lika. Nemojte me pogrešno shvatiti, nemam ništa protiv ljetnih zabava za turiste i domaće, promocije ili želje za zaradom ali sve to zajedno nema nikakve veze s omiškom poviješću i baštinom čije smo male dijelove opisali prošle godine u priči o omiškoj luci – s razlogom. Na kraju krajeva, današnji omiški „Sparrowi“ su izmišljene maskare dok su npr. Malduk, Osor, Pribislav, Miroslav, Nikola i svi njihovi Kačići itekako povijesno utemeljene osobe. Posjetite li, napokon probuđeni, omiški Gradski muzej, vidjet ćete još puno toga isto tako povijesno utemeljenog.

I sad dolazimo do pravog problema. On je samo manjim dijelom u ovoj ljetnoj šarenoj povorci karipskih gusara koji se u prvom redu dobro zabavljaju kao i oni koji ih gledaju. Što i nije tako loše. Problem je u nama tzv. stručnjacima, akademskoj zajednici, istraživačima raznih sorti... Naime, pomalo smo zakazali u pogledu istraživanja ove ranije omiške prošlosti tj. one kada gusarstvo tijekom 12., 13., pa i 14. stoljeća uistinu živi u Omišu. Teško je pronaći relevantne tekstove

Ovaj ručni uređaj mogao bi obje su Japanci tako dobri u čišćenju

Synoshi

Users Today : 158
Users Yesterday : 662
This Month : 2897
This Year : 154037
Total Users : 766888
Views Today : 588
Total views : 3141792
Who's Online : 4

GORGONIJA.COM

Izvrсна kakvoća vode u Modrom j

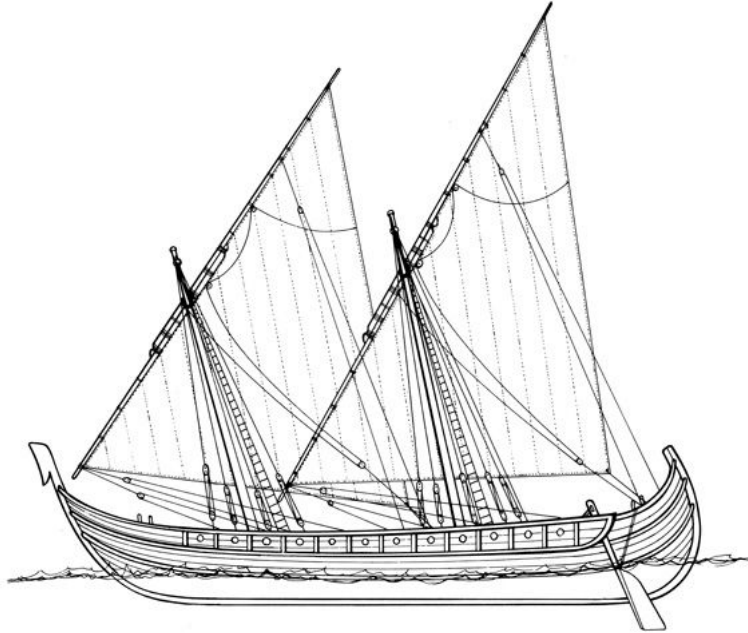
OCEANSKA AVANTURA IVICE KO: PRENESENA NA VELIKO PLATNO

Učeniци otkrili: More u Vranjicu za fosfatom i nitritom

GNALIĆ – PROPUŠTENA PRILIKA

Rope cutter – rezač ili sjekač kon

na tu temu, a ona je izuzetno zanimljiva i „podatna“ za različita istraživanja. Naravno, ta istraživanja radimo „za nas“ i za razvoj znanosti, ali ostanu li ona samo unutar korica različitih specijaliziranih časopisa ili stručnih knjiga, u neku ruku umiru i ne žive dalje. A tada nam se događaju ovakvi „diznilendi“ koji s hrvatskom kulturnom baštinom nemaju niti jednu zajedničku crtu. I dok danas u Ninu (i Biogradu?) možemo u moru vidjeti replike starohrvatskih kondura, a sretnici na njima mogu i zaploviti tj. zajedriti, u Omišu ne možemo vidjeti tzv. omišku strijelu – sagittu (iako bi se o tome imenu dalo raspravljati)! Prije spomenuti Brač, osim brojnih drugih veza koje dijeli s Omišem je i prikaz jednog broda u crkvi sv. Luke kod Donjeg Humca – možda upravo „sagitte“. S druge strane, oglasi i reklame su puni restorana, apartmana, hotela i različitih turističkih ponuditelja s tim imenom/imenima. A brodu ni traga iako otprilike znamo kako je izgledao. Zamislite da na jednom takvom zaplovite prema Braču ili čak uđete u kanjon Cetine do Šarinog otoka gdje bi vam mogli ispričati istinitu omišku priču.

Ostaje nam nada koju sramežljivo grije i činjenica da se (barem do prije nekoliko godina) na popisu osnovnoškolske lektire znao naći i roman Alojza Majetića „Omiški gusari“ – povijesna i romansirana priča o životu Malduha (Malduka) Kačića. Naravno, vjerojatno će sada većina reći – zar to djeci stvarno treba, kome se još čitaju povijesni romani u školi! Ali ipak vjerujem, a i znam, da takvih ima. I na njih računamo u budućnosti za ovu i ostale slične morske i pomorske priče.

A u sljedećem tekstu ćete čitati o jednoj koja se nema ničega posramiti, dapače...

Tekst: Ivan Alduk

(Korištene fotografije – <https://gradskimuzejomis.hr/collection/nadgrobnj-natpis-kneza-miroslava-omis-staro-groblje-1235-g/>)

<https://tehnika.lzmk.hr/omiska-strijela/>

Ovaj tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama, programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Posted in **NOVOSTI, POMORSKA BAŠTINA**

Spremi Poklone Na Vrijeme

The Body Shop

Ovaj ručni uređaj mogao bi obje su Japanci tako dobri u čišćenj

Synoshi

< Previ

Predstavljen FIFISH E-GO: Ultimativni podvodni radni stroj

Next >

Think Green – Vis i Komiža 2023.

GORGONIJA.COM

Nakladnik:
Udruga informatičara Imotski
Šetalište Stjepana Radića 21
21260 Imotski
e-mail: portal@gorgonija.com
Glavni urednik: Luka Kolovrat
luka.kolovrat@st.t-com.hr

Za Gorgoniju pišu

Damir Višić, Boris Bulić, Jenny Barnjak,
Jadran Grančić, Davor Majkić, Matko
Vojković, Tonči Žanko, Damir Brajković,
Ante Tonči Fabris, Lidija Lijić Vulić,
Damir Ljubičić, Vedrana Vidović, Danijel
Frka, Vedran Dorušić, David Počekaj,
Damir Višić, Roko Markovina, Mario
Radaljic, Jelena Glamać, Dubravka
Pajk, Matko Pojatina, Vitomir Maričić,
Vesna Zmaić, Šime Sušić, Sunčana
Žaknić, Ivica Kostelić, Jelena Kurtović
Mrčelić, Ojdana Koharević, Teo
Maksimović, Ivan Alduk, Tea Katunarić
Kirjakov

Gorgonija.com
9.8K followers

Follow Page

Gorgonija.com
on Sunday

Na području Modrog jezera u

